

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ОСОБИ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Цемашко Альона –
студент 6 курсу Черкаського національного університету імені
Богдана Хмельницького

Науковий керівник –
Сокуренко Олександр Михайлович,
доцент кафедри державно-правових дисциплін Черкаського
національного університету імені Богдана Хмельницького,
кандидат юридичних наук, доцент

В демократичній та правовій країні, якою себе проголосила Україна, визнання та охорона природних невідчужуваних прав є одним з головних обов'язків держави. Тому, життя людини в нашій державі є найвищою соціальною цінністю, його захист гарантується Конституцією України. У ст. 27 Конституції України закріплено, що кожна людина має невід'ємне право на життя. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. Обов'язок держави – захищати життя людини [1]. Одним з основних завдань Кримінального кодексу України (далі – КК України) є правове забезпечення охорони прав і свобод людини та громадянина від злочинних посягань [2].

Сучасний стан криміногенної ситуації в Україні характеризується досить значною кількістю вчинюваних умисних вбивств. Розвиток інформаційних технологій провокує виникнення нових способів впливу на потерпілих, які піддаючись йому, покінчують життя самогубством. Це в свою чергу обумовлює необхідність здійснення ґрунтовного аналізу норм, що передбачають кримінальну відповідальність за вчинення злочинів проти життя особи.

Серед науковців дуже часто дискутується правильність розміщення цього розділу в Особливій частині КК України. Зокрема, враховуючи визнання на державному рівні людини та її життя як найвищої соціальної цінності, цей розділ розміщений відразу після Розділу I «Злочини проти основ національної безпеки України».

Прихильники такої позиції зазначають, що розробники проекту КК України, що готувався за завданням Кабінету Міністрів України, виявили достатню принциповість у питанні про місце Розділу «Злочини проти основ національної безпеки України». Призначення цього розділу більш значуще, ніж захист інтересів держави. Мова йде про захист України як певної соціальної спільноти людей, що проживають на одній території і зацікавлені в своєму суверенітеті, збереженні форми державного правління, цілісності та недоторкваності держави. Зазначені цінності є складовими поняття «основи національної безпеки». Крім того, тільки в суспільстві, де забезпечено національну безпеку, можливе реальне забезпечення захисту прав людини і громадянина» [3, с. 101].

Вважаємо, що таке розміщення є спадком, що залишився від Кримінального кодексу Української Радянської Соціалістичної Республіки 1960 року. І тому, ми підтримуємо протилежну позицію. Зокрема, і тих вчених, які вважають, що таке розміщення розділів є свідченням того, що примат держави над людиною все ще зберігається [4].

Зважаючи на проголошений пріоритет людини як найвищої соціальної цінності, прагнення побудувати соціальну та правову державу, вважаємо, що даний розділ має бути першим в Особливій частині КК України. Таке розміщення буде свідчити про те, що головним пріоритетом кримінально-правової охорони буде виступати саме життя та здоров'я людини.

Як приклад, можна навести структуру Особливої частини Кримінального кодексу Російської Федерації, де розділ із злочинами проти життя і здоров'я людини розміщений першим, а розділ із злочинами проти основ конституційного устрою і безпеки держави міститься в главі 29 розділу X («Злочини проти державної влади») [5].

На підставі аналізу статей розділу II Особливої частини КК України, можна зробити висновок, що до злочинів проти життя відносять ст.ст. 115–120 КК України [2].

Вважаємо, що Розділ II «Злочини проти життя та здоров'я особи» повинен розміщуватися першим в Особливій частині КК України. Це, на нашу думку, буде свідчити про практичну реалізацію існуючого в нашій державі пріоритету людини як найвищої соціальної цінності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 року №254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 29.09.2018).
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 року № 2341-III (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 29.09.2018).
3. Борисов В. І. Загальна характеристика Особливої частини нового Кримінального кодексу України. *Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Харків, 25–26 жовт. 2001 р.)*. Харків: Право, 2002. С. 99–105.
4. Карпа Ю. В. Поняття, загальна характеристика та особливості кваліфікації злочинів проти життя особи. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10177/Карпа_Ponyattyu_zahal%27na_kharakterystyka%20.pdf?sequence=1&isAllowed (дата звернення: 29.09.2018).
5. Уголовный кодекс Российской Федерации от 13.06.1996 года №63-ФЗ. URL: <http://logos-pravo.ru/ugolovnyu-kodeks-rf-uk-rf> (дата звернення: 29.09.2018).

СПЕЦІАЛЬНІ ВИДИ ТІЛЕСНИХ УШКОДЖЕНЬ

Шаргун Аліна Ігорівна –
студентка 6-го курсу факультету
права, гуманітарних і соціальних наук Кременчуцького
національного університету імені Михайла Остроградського

Науковий керівник –
Митрофанов Ігор Іванович,
професор кафедри галузевих юридичних наук Кременчуцького
національного університету імені Михайла Остроградського),
доктор юридичних наук, доцент

До спеціальних видів тілесних ушкоджень вчені відносять: зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної хвороби (ст. 130 КК); зараження венеричною хворобою (ст. 133 КК). Стаття 130 КК України встановлює покарання за зараження